

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D4/1/M.A.-00/2

(Önaraştırma)

Karar Sayısı : 00-32/337-191

Karar Tarihi : 29.8.2000

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

- 10 **Başkan** : Prof. Dr. M.Tamer MÜFTÜOĞLU
Üyeler : Dr. Kemal EROL, Mehmet Zeki UZUN, İsmet CANTÜRK,
Nejdet KARACEHENNEM, Mustafa PARLAK,
R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER

B- RAPORTÖRLER : Şebnem KULAKSIZOĞLU, Murat AYBER

C- ŞİKAYET EDEN : Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.
Ahmet Rasim Sk. No:27/6 06550 Çankaya/Ankara

- 20 **D- HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILAN**: Riport Rize İşletmesi Yatırım A.Ş.
Rize Limanı/Rize

E- DOSYA KONUSU: Riport Rize İşletmesi Yatırım A.Ş.(Riport)'nin ilgili pazardaki hakim durumunu kötüye kullandığı iddiası.

- 30 **F- İDDİALARIN ÖZETİ**: Şikayet dilekçesinde, Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş. (Çayeli Bakır) ile Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş. (Denizcilik İşletmeleri) arasında yapılan mukavele çerçevesinde, Rize Limanı'nda tesis inşaatı için yüksek maliyetli yatırım yapan Çayeli Bakır'ın anılan Liman'ın hizmetlerinden özel fiyat koşullarıyla yararlandırıldığı; ancak Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ile Riport arasında akdedilen sözleşme ile Liman'ın işletme hakkının söz konusu teşebbüse devrini takiben, Riport'un, Çayeli Bakır ile daha önce yapılan kira ve hizmete ilişkin sözleşmeyi yenilememe yoluna gittiği; bu uygulamadaki amacın limana yatırım yapan ve karşılığında kira ve hizmet bedelini indirimli olarak ödeyen Çayeli Bakır'ı, yıllık ödediği 150.000 A.B.D. Doları'nın yerine 2.000.000 ile 4.000.000 A.B.D. Doları ödemeye zorlamak olduğu; bu çerçevede, bakır cevherini yalnızca limanda inşa ettirdikleri bir sahayı kullanarak bu limandan ihraç edebilecek olan Çayeli Bakır karşısında hakim durumda bulunan Riport'un 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği ve Denizcilik İşletmeleri'nin de Riport'a yardım ettiği iddia edilmektedir.

G- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 2.5.2000 tarih, 1543 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 7.6.2000 tarih, D4/1/M.A.-00/2 sayılı İlk İnceleme Raporu, 11.7.2000 tarih, 00-26 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4 ve 6. maddelerinin ihlaline ilişkin bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla,

(00-32/337-191)

Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca 274-152 sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

- 50 İlgili karar uyarınca düzenlenen 24.8.2000 tarih D4/2/Ş.K.-00/4 sayılı Önaraştırma Raporu 24.8.2000 tarih, REK.0.08.00.00/42 sayılı Başkanlık önergesi ile 00-32 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: Riport Rize Limanı İşletmesi Yatırım A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasının yerinde olacağı düşünülmektedir.

I- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

60 1. İlgili Pazar

Ürün Pazarı: Şikayet konusu çerçevesinde ilgili ürün pazarı "Liman Hizmetleri pazarı" olarak belirlenmiştir.

Coğrafi Pazar: Denizyolu ticaretine konu olacak emtianın ağır tonajlı olduğu göz önünde tutulduğunda bu emtianın limanlara kadar karayolu ile naklinin yüksek bir maliyet gerektireceği açıktır. Bu görüş doğrultusunda belirli bir coğrafi bölgedeki limana ülkenin diğer bölgelerindeki limanlar alternatif oluşturamayacağından, ilgili coğrafi pazar "Doğu Karadeniz Bölgesi" olarak tespit edilmiştir.

70

2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Şikayet dilekçesinde belirtildiği üzere, Çayeli Bakır ile Denizcilik İşletmeleri arasında Rize limanına ilişkin, (Çayeli Bakır'ın limana yaptığı yatırımlar karşılığı normal ücret tarifesinin dışında özel koşullarla) bir hizmet ve kira sözleşmesi yapılmış olup 5 yıl süreyle geçerli olan sözleşme 1.9.1999 tarihinde sona ermiştir.

80

Sözleşmenin devam ettiği süre içinde limanın işletme hakkı Riport'a devredilmiştir. Sözleşmenin sona ermesini takiben limanın yeni işleticisi Riport sözleşmeyi yenilememiştir. Çayeli Bakır, Riport'un amacının kendilerinin limandan tahliye etmek değil, hizmet ve kiralama fiyatının -daha önce uygulanan özel fiyatın çok üzerinde olan- liman tarifelerine uygun belirlenmesini sağlamak olduğunu öne sürmektedir.

Söz konusu başvurunun incelenmesi sonucunda, şikayetin kira ve hizmet bedellerinin belirlenmesine ilişkin uyuşmazlıktan kaynaklandığı, bu konuda taraflar arasında açılmış davaların devam ettiği, bu çerçevede konunun 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında değerlendirilemeyeceği anlaşılmıştır.

90

(00-32/337-191)

J-SONUÇ

Yukarıda yer verilen değerlendirmelerin ışığında; Riport Rize İşletmesi Yatırım A.Ş.'nin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiğine ilişkin şikayet yerinde görülmediğinden, adı geçen teşebbüs hakkında aynı Kanun'un 41. maddesi gereğince soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

100